



۲۰۱۷/۰۳/۱۸



بصیر صبلح

تولید و ترافیک مواد مخدره چگونه و وسیله کیها انجام میشود؟؟؟ " تحقیق مستند در مورد زرع، تولید و قاچاق مواد مخدر "

بخش دوم



افغانستان بیش از نود فیصد تریاک غیرقانونی که در جهان مصرف می شود را تهیه می کند. تریاکی که خود ماده اصلی برای تولید هروئین است. ارزش این کشتزارهای خشخاش به نهد و پنجاه میلیون دالرمی رسد؛ ارزش کلی صادرات خشخاش به طرز قابل توجهی بیشتر از این است – چیزی بین سه بیلیون تا چهار بیلیون دالر؛ این رقم برای کشوری که تولید ناخالص داخلی آن چیزی در حدود هجده بیلیون دالرمی باشد، رقمی فضایی است.

از سال های هفتاد میلادی، افغانستان طعمه جنگ ها و شورش های متعددی بوده که در برخی از برهه ها به یک جنگ تمام عیار داخلی مبدل گردیده است. طی این دهه ها نظام سیاسی در افغانستان ناپایدار و نا کار آمد بوده است. تمامی دولت ها، زود گذر بوده و وجه مشترک همه آنها در این مدت طوری بوده است که هیچکدام از آنها نتوانسته اند کنترل کامل و کافی بر تمام کشور داشته باشند.

به موازت این ناپایداری سیاسی، به تدریج طی دهه های گذشته از اشتراک منافع دولتمردان و مسئولین دولتی و ولایتی با قاچاقچیان مواد مخدر، یکی از بزرگ ترین شبکه های تولید، توزیع و قاچاق مواد مخدر در این کشور شکل گرفته است. شبکه ای بسیار پر قدرت که در شطرنج سیاسی افغانستان همانند دولتی در دولت عمل می کند. این شبکه قدرتمند که خود دولتی است در دولت بر بسیاری از مناطق استراتژیک در سرزمین های قبيله ای، خصوصاً مناطق همجوار با سرحد پاکستان کنترل و تسلط دارد. فقط در یک دوره دوازده ساله، بین سال دو هزار

و دو دوهزارچهارده میلادی، به طور متوسط سالانه بیش از یک و نیم میلیون هکتار از زمین های زراعتی زیر کشت خشکاش بوده و در همین مدت، افغانستان بزرگ ترین تولید کننده تریاک جهان بوده است.

افغانستان بیش از شصت و نو هزار تن تریاک خام تولید میکند. طی دوسال گذشته، یعنی سال های دوهزارچهارده و پانزده میلادی تولید تریاک در افغانستان یک ریکارد تاریخی داشته است. در حالی که کنترل بسیاری از مناطق استراتژیک افغانستان از کنترل دولت مرکزی خارج است، این شبکه دولت مانند، با همکاری گسترده مسئولین حکومتی، ایالتی و ولایتی، خصوصاً آنانی که خود مسئولیت نظارت و کنترل بر کشت و تولید مواد مخدر را از سوی دولت دارند، بر قسمت های وسیعی از مناطق استراتژیک افغانستان تسلط یافته اند. این تسلط، به رغم تمامی تلاش ها و بودجه های قابل توجهی بوده که از سوی جامعه جهانی برای مبارزه با کشت و قاچاق مواد مخدر در اختیار دولت افغانستان گذاشته شده است. این شبکه، نیروهای مسلح خود را دارد که از بهترین تجهیزات نظامی و عملیاتی بهره مند است. همچنین با گروه های شورشی و مخالف دولت کابل، مانند طالبان اشتراک تکتیکی دارد. خلاصه کلام اینکه در بسیاری از مناطق افغانستان که تولید کننده عمده تریاک است، آنها حرف آخر را میزنند. طی سیزده سال گذشته، تلاش ها برای مقابله با نیروی های این شبکه قدرتمند، برای کنترل مناطق مهمی از افغانستان نافرجام مانده است.

مواد مخدر ماده افیونی است که در بیشتر موارد کشت و قاچاق آن در جهان از طریق افغانستان صورت میگیرد. کشت این مواد نیز در سال های گذشته روند صعودی را پیموده که این خود معضلی جهانی برای افغانستان محسوب می شود، زیرا دولت کابل با افزایش کشت این مواد همه ساله تحت فشارهای جهانی قرار میگیرد. گزارشهایی وجود دارد که با گرم شدن هوا در ولایت هایی که مواد مخدر در آن کشت می شود، زمان نیشتر زدن آن فرا رسیده و بدون شک در این گزارش ها زمزمه هایی نیز شنیده شده که افغانستان در سال نود و چهارشمی نسبت به سال گذشته شاهد افزایش کشت این مواد مخدر خواهد بود.

با توجه به اینکه کشت مواد مخدر سالانه روند صعودی داشته و خود زمینه های صحتمندی افغان ها و ملت های جهان را به مخاطره می اندازد، در ذیل به دلایل افزایش کشت و قاچاق این مواد در افغانستان اشاراتی داریم: تمام دهقانان افغانستان با توجه به اینکه مسلمان هستند و با تعلیمات اسلامی آشنایی دارند، می دانند که کشت این مواد زیانبار از نگاه اسلام حرام مطلق است و خداوند بزرگ مجازات شدیدی برای آن در نظر گرفته است، اما دلیل موجه این کشاورزان فقر اقتصادی آنها است. با توجه به اینکه دهقانان سایر کشورهای جهان به کشت این مواد مبادرت نه می ورزند، مواد مخدر نسبت به اکثر نباتات بها و قیمت بیشتری دارد و دهقانان افغانستان برای به دست آوردن پول بیشتر و خروج از فقر اقتصادی و تنگدستی، آن را راهی برای نجات خود و خانواده خود می دانند.

سی سال جنگ، نا امنی ها، خشونت ها و درگیری های داخلی، ته بناهای اقتصادی افغانستان را تخریب کرد و دولت کابل با توجه به اینکه سالها از عمرش می گذرد نتوانسته در این سال ها تهداب های اقتصادی را بازسازی و نوسازی کند و به این صورت مانع کشت مواد مخدر توسط دهقانان شود.

افغانستان با آغاز سال دوهزار و چهاریکبار دیگر شاهد افزایش درگیری ها و نبرد های سبک و سنگین با طالبان و سایر گروه های تروریستی در این کشور بوده که همزمان با افزایش این جنگ ها، کشت و قاچاق مواد مخدر

نیز افزایش یافته است. کشت زیاد و نبود مصرف کنندگان داخلی، دهقانان را مجبور به صادرات مواد مخدر به کشورهای همسایه و از آنجا به سایر کشورها کرده که البته نا امنی ها در کشور، زمینه قاچاق بدون دغدغه و هراس را برای آنها فراهم کرده است.

با توجه به گزارش‌های مواد مخدر افغانستان، این مواد در مناطقی کشت می‌شود که نا امنی‌ها و حضور شبه نظامیان بیشتر است و به هر اندازه که طالبان حضور قوی تر داشته و نا امنی ها را دامن زنند، حجم کشت این مواد افیونی نیز افزایش پیدا می‌کنند. به نظر می‌رسد که حمایت گران مواد مخدر خود زمینه نا امنی را در اکثر ولایت های افغانستان ایجاد می‌کنند تا از این طریق از دهقانان پول بیشتر گرفته و قادر به تداوم اهداف ضد بشری خود شوند.

همانطوری که در بالا اشاره شد، مواد مخدر نسبت به سایر محصولات درآمد بیشتری برای دهقانان دارد و به همین دلیل است که دهقانان حاضر به کشت این مواد می‌شوند. دولت در سال های گذشته کوشید تا محصول جایگزین مواد مخدر را به دهقانان معرفی کند که در نتیجه آن زعفران در برخی مناطق که از امنیت نسبی برخوردار است، جایگزین کشت مواد مخدر شد، اما اکثر ولایت هایی که کشت مواد مخدر در آن رایج بوده از کشت زعفران بی بهره ماندند. ولایت‌های نا امنی که کشت مواد مخدر در آنها ادامه دارد، تحت کنترل دولت کابل نیستند و این تروریست ها هستند که به کشاورزان دستور کشت داده و از آنان حمایت می‌کنند. دولت در این ولایات نتوانست از کشت زعفران در عوض مواد مخدر، حمایت کند و به همین دلیل کشت مواد مخدر با حمایت بیشتر از سوی طالبان ادامه پیدا کرد.

بر اساس جدیدترین گزارش‌ها مواد مخدر در مناطق تحت تسلط دولت نیز کشت می‌شود و به دلیل فساد گسترده اداری و نبود روحیه مبارزه جدی با مواد مخدر در میان مسئولان، کشت این مواد همچنین ادامه پیدا کرده است. این گزارش‌ها نشان می‌دهد که مأموران دولتی با اخاذی از دهقانان اجازه کشت مواد مخدر را به آنها می‌دهند. بدون شک، این گزارش‌ها نشان می‌دهد که فساد گسترده اداری و نبود روحیه مبارزه با مواد مخدر میان مأموران دولتی نیز در روند افزایش کشت و قاچاق این مواد اثر گذاشته و تاحدی زمینه افزایش آن را نیز فراهم کرده است.

یکی دیگر از دلایل افزایش کشت مواد مخدر توجه ناکافی دولت کابل و کشورهای همکار است که سبب شده افغانستان بیشترین مواد مخدر جهان را تولید کند. به دلیل نبود نیروی کافی، دست‌کم در مناطق تحت کنترل دولت برخی زمین‌های کشاورزی بررسی نشده و به این صورت کشاورزان بدون دغدغه به کشت و سپس به قاچاق آن می‌پردازند.

در این میان کشورهای خارجی مخصوصاً نظامیان آنها طی سال های گذشته از مواد مخدر حمایت کرده و در انتقال و کشت آن دهقانان را یاری رساندند. حمایت از مواد مخدر توسط خارجی ها بر هیچ کس پوشیده نیست و بارها مقام‌های آمریکایی اعلام کردند که سود آنان از مواد مخدر بیشتر از مصرفی است که واشنگتن برای کمک به افغانستان می‌کند.

طی سال های گذشته مواد مخدر به دو صورت توسط خارجی ها حمایت شده است. نخست؛ به طور مستقیم به کشت و قاچاق مواد مخدر می پرداختند و دوماً با حمایت توسط تروریست های دست پرورده خود ها این سود را به جیب می زدند.

در ماه دسامبر، سازمان ملل متحد گزارش کرد؛ از سال دوهزاریک، زمین هایی که برای کشت تریاک استفاده می شود، شصت درصد گسترش یافته است و به دو صدونو هزار هکتار رسیده است. هروئین و مورفین افغانستان که ارزش آن سه میلیارد دالر تخمین زده شده است، حدود پانزده فیصد تولید ناخالص داخلی افغانستان را تشکیل می دهد. با توجه سازمان ملل به میزان رشد در کشت تریاک، باید فرض بر آن باشد که درآمد طالبان از تجارت غیرقانونی مواد مخدر یک عامل مهم در ایجاد دارایی برای این گروه باقی مانده است.

در همان ماه، محقق خاص امریکا برای بازسازی افغانستان هشدار داد که با پایان یافتن جنگ و فرار پول های کمی از کشور، تجارت تریاک قطعاً افزایش خواهد یافت. با این حال، وی اظهار داشت که پروژه های امریکا در زمینه بازسازی، مخصوصاً پروژه هایی که به «بهبود آبیاری، جاده ها و کمک های دهقانی» اختصاص یافته بودند، احتمالاً انفجار در کشت تریاک را رهبری می کردند. تا زمانی که بانکداری بین المللی میلیاردها دلار از تجارت مواد مخدر سود می برد، می توانیم انتظار داشته باشیم که «جنگ با مواد مخدر» مانند «جنگ با تروریسم» سودآور است.

